

A Fővárosi Ítéltábla a Kapolyi Ügyvédi Iroda (**felperesi jogi képviselő címe**, ügyintéző: dr. Kapolyi József ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, dr. Bodolai László ügyvéd (alperesi jogi képviselő címe) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen sajtó-helyreigazítás iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2015. november 9. napján meghozott 22.P.23.255/2015/5. számú ítélete ellen a felperes részéről 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az ...-nek (alperes címe) 19.050 (Tizenkilencezer-ötven) forint másodfokú perköltséget és térítse meg az államnak - a Nemzeti Adó- és Vámhivatal külön felhívására 48.000 (Negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

... kerületében a közétkeztetési feladatokat az önkormányzat 2011 óta a ... cégcsoport egyik tagja, a ...-n keresztül oldotta meg. A kft. neve 2015 márciusában változott felperes neve-re.

2011. augusztus 15-én a ... Vagyonkezelő, a ... Ellátó, a ... Gimnázium és ... között vállalkozási szerződés jött létre a kerületben szükséges közétkeztetési feladatok ellátására.

2012. december 21-én a közbeszerzési eljárás nyertesként kötötte meg az önkormányzat a ...-vel a vállalkozási szerződést. A szerződés 3.1.3.6. pontja szerint a vállalkozó köteles a szerződés teljesítéséhez használatba vett, a megrendelő tulajdonát képező konyhák HACCP rendszerét kialakítani, karbantartani saját költségén. A 7. pont rendelkezett arról, hogy a vállalkozó köteles elvégezni a szerződés teljesítésével együtt járó olyan feladatokat, mint például a takarítás, mosogatás az általa üzemeltetett konyhákban. A 10.1. pont szerint a vállalkozó kötelezettsége a szerződésben megnevezett 3 db konyha felújítása, működtetése, azokban a szerződés szerinti feladatok ellátásához szükséges beruházások elvégzése a felek között kötendő külön megállapodásban foglaltak szerint. A 10.2. pont rendelkezései alapján a főzőkonyhák telephelyén üzemelő melegítő konyhák üzemeltetéséről is köteles gondoskodni a fent hivatkozott külön megállapodás alapján. 2013. január 25-én a felek a szerződést

módosították azzal, hogy a 10.1. pontban már csak 2 konyha került megjelölésre.

2012. december 21. napján bérleti szerződés jött létre a felek között, melynek tárgya a szerződésben megnevezett 3 iskola főzőkonyhája volt. Meghatározták a havi bérleti díjakat, összesen havonta 894.074 forintban. 2013. január 25-én ezt is módosították a maradó 2 ingatlan vonatkozásában, a bérleti díj így összesen 254.474 forint/hó maradt.

2013. október 10-én az önkormányzat újabb szerződést kötött a ...-vel tálalókonyha üzemeltetési feladatok ellátására a főzőkonyhával nem rendelkező intézményekben. A szerződés IV.1.4. pontja tartalmazta, hogy a vállalkozó kötelezettsége a szolgáltatással egybe eső feladatok elvégzése. A megrendelő kötelezettsége pedig az étterem takarítása. A IV.2. pont szerint köteles a vállalkozó fejleszteni, felújítani, karbantartani, a IV.3. pont szerint erre vonatkozóan 20.000.000 forintig fejlesztési tervet kell készíteni. A IV.11. pont rendelkezett a tárgyi és fogyóeszközökről. A tárgyi eszközöket a vállalkozó köteles saját költségén javítani, pótolni. A fogyóeszközökről a IV.12. pont úgy rendelkezett, hogy azok pótlásáról, nyilvántartásáról a vállalkozó köteles gondoskodni, a költségviselésről e körben nem állapodtak meg. A vállalkozói díjat 158.000.000 forint nettó összegben határozták meg.

2015. május 14-én a korábbi szerződéseket a felek ismét módosították. A szerződés 1.4. pontját akként változtatták meg, hogy az étterem takarítása is a vállalkozó kötelezettsége, amit saját költségén köteles elvégezni. A IV.3. pontot módosító rendelkezés az ott írt kötelezettségvállalások határidőre vonatkozó rendelkezéseit pontosította, a feladatokat részletezte. A IV.12. pont kiegészült azzal, hogy a vállalkozó 2015. szeptember 1-ig a fogyóeszközök pótlására nettó 6.500.000 forint értékben köteles. A vállalkozói díj éves összegét 134.000.000 forint + áfa összegben határozták meg. Külön megállapodást kötöttek a 2012. december 21. napján kötött vállalkozási szerződés és annak 2013. január 25-én, október 31-én és 2014. január 14. napján történt módosítását követően kialakult helyzet tisztázására. Rögzítették, hogy a főzőkonyhák tekintetében azok visszavétele miatt a beruházás nem készült el. A vállalkozó kötelezte magát arra, hogy ismét bérbe veszi a 3 főzőkonyhát a korábbiak szerint. Kötelezettséget vállalt a 3.2.1-3.2.2. pontok szerint a beruházások elvégzésére 150.000.000 forint értékben azzal, hogy ezen összeg fölötti összeget köteles csak a megrendelő megfizetni.

Az alperes szerkesztésében megjelenő **internetes hírportálon ...-án „cikk címe”** címmel jelent meg írás.

A lead szerint: „Kiemelkedően jól járt a ... közétkeztetéssel megbízott cég ... polgármestersége idején. Ez most vált egyértelművé, mert ...ék újratárgyalták a szerződéseket, és a ...-közelinek tartott ... nagyjából 200 milliót engedett az eddigiekhez képest.”...„Az új feltételekkel ... nem is kicsivel jár jobban, a cég összesen 200 millió forintot engedett.”...

„2011: Jól alakulnak a dolgok a ...nak. A ... háttere. A ... közétkeztetést korábban a ... végezte, ezt időközben átvette tőle a ...-cégcsoport egy másik tagja, az erre a célra alapított felperes neve Az ... adatbázisa szerint ez a cég is ... Zrt. tulajdonában van.”...

"2013: szerencsés fejlemény a ...nak. érdekes fejlemény azonban, hogy a ... főzőkonyhák fejlesztése elmaradt. Mégpedig azért, mert a ... önkormányzat mégsem kérte: ...ék 2013-ban kiszedték ezt a kötelezettséget a szerződésből. Az árak azonban nem csökkentek. Vagyis a cég megúszott egy több 100 milliós kiadást (három főzőkonyha teljes felújítása alsó hangon is ennyibe kerül) mégsem kellett csökkentenie az étkezések árát. ... ezt a különös kedvezményt most azzal magyarázta az ...nek, hogy más célra hasznosítják a konyhákat, nem adják oda a ...nak"...

„2015: nem jól alakulnak a dolgok a ...nak" című részben a szerződések átvizsgálásáról ír, amely alapján előnytelennek találta az önkormányzat az üzletet. A 2015 májusában kötött szerződések kapcsán azt közli: „A ... az összes kifogásolt ügyben visszakozott, ... pedig jól járt. A ... vállalta például, hogy

- 30 millióval olcsóbban végzi a tálalókonyhák üzemeltetését.
- saját költségén végzi a tálalókonyhák takarítását, rovarirtását, a mosogatást.
- nettó 20 millió forintos felújítást végez egy kijelölt konyhán és ebédlőn.
- nettó 6,5 millió forintért pótolja az éttermi fogyóeszközöket (ez eddig nem volt számszerűsítve).
- a három főzőkonyhát, amely az eredeti szerződésben szerepelt, a ... használatba veszi és bérleti díjat fizet.
- 150 millió forintos felújítást hajt végre a kijelölt főzőkonyhákon és/vagy ebédlőkön.

Megkérdeztük a ... igazgatóját, miért engedtek ennyit, és mekkora a nyereségük a ... közétkeztetésen, hogy több százmilliós vállalatok után is megéri nekik az üzlet."...

A felperes 2015. július 17-én helyreigazítási kérelmet terjesztett elő az alperesnél. A kérelemnek alperes nem tett eleget.

2015. augusztus 4. napján keresetében a felperes azt kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest helyreigazítás közzétételére. Arra hivatkozott, hogy az eredeti közbeszerzési szerződésben szerepelt három ... közintézményben a főzőkonyha felújítása, de ez az önkormányzat kérésére nem valósult meg, ezért más főzőkonyhákat kellett a ...nak biztosítania és felújítania. Nem felel meg a valóságnak, hogy a felperes 200 milliót engedett, az sem, hogy a cég megúszott egy 100 milliós kiadást, mert más főzőkonyhákat kellett felújítania.

Nem visszakozott semmitől, ugyanis az eredeti szerződést az önkormányzat nem kifogásolta, nem ez indokolta a szerződés módosítását. Már az eredeti szerződésben is vállalta a tálalókonyhák takarítását, a rovarirtást, mosogatást, ezek nem 2015-ben kerültek bele. A cikk megírása előtt az újságíró a ... igazgatóját nem a nyereségről, hanem arról kérdezte, mekkora a bevétel a ... szerződésekből. Nem valós, hogy új cég alakult volna, a ... 2015. március 2-án módosította a nevét felperes neve-re, nem új tag, nem erre lett alapítva. Alperes hamis színben tüntette fel a valóságot az alábbi közlésekkel: „...meglepően nagy engedményeket sikerült elérnie az új ... kerületi vezetésnek a korábbi helyzethez képest....a ... az összes kifogásolt ügyben visszakozott, ... pedig jól járt." Ez azt sugallja, hogy a ... kénytelen volt engedni, holott nem erről volt szó.

Alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletével arra kötelezte az alperest, hogy az általa szerkesztett **internetes hírportálon** a ...-án megjelent „**cikk címe**” című cikk felett az ítélet jogerőre emelkedését követő 5 napon belül, mindaddig, míg az eredeti cikk elérhető, de legalább 30 napig tegye közzé az alábbi közleményt:

„Helyreigazítás

A szerkesztésünkben megjelenő **internetes hírportálon** ...-án megjelent „**cikk címe**” című cikkben valótlanul állítottuk, hogy a felperes neve-t a ... közétkeztetés ellátására alapították volna. A valóság ezzel szemben az, hogy a felperes neve az ezen feladatot korábban ellátó ...-vel azonos gazdasági társaság, melynek csupán a neve változott 2015. március 2-án. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 15.000 forint + áfa, összesen 19.050 forint ügyvédi munkadíjat. A 36.000 forint le nem rótt illetékről akként rendelkezett, hogy a felperes köteles az államnak megfizetni külön felhívásra 24.000 forintot, míg az ... ugyancsak külön felhívásra 12.000 forintot.

A kereset elbírálásánál a 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 12. § (1) és (2) bekezdését, a Pp. 342. § (1) bekezdését, 343. § (1) bekezdését, majd a PK 12. számú állásfoglalását hívta fel. Rámutatott, hogy alapvetően az alperesi védekezéssel ért egyet. A cikk a felperes és az önkormányzat között a közétkeztetés tárgyában létrejött szerződéseket elemzi abból a szempontból, hogy a korábbi önkormányzat által kötött szerződésekkel szemben az új összetételű önkormányzat jobban járt-e. Az írás az ezen szerződésekből levont újságírói következtetéseket tartalmazza, ami nem lehet a helyreigazítás tárgya. Ez vonatkozik arra a közlésre, hogy a cikk írója szerint a szerződéses folyamat végén a felperes engedett az eredeti árból, az önkormányzat ezzel egyidejűleg nagy engedményeket ért el azzal, hogy a korábbi szerződésből kikerülő felújításra vonatkozó kötelezettség miatt megúszott 100.000.000 forintos nagyságrendű kiadást a felperes, illetőleg visszakozott a kifogásolt ügyekben. Helytállónak tartotta a felperes azon érvelését, hogy a tényállítás és vélemény elhatárolásánál nem lehet egyedüli szempont a szavak formális megjelenése. Jelen esetben azonban éppen a szövegkörnyezetből adódik, hogy az általa fent részletezett közlések véleménynek minősülnek. Az újságíró a kérdéses szerződéseket az önkormányzat szemszögéből, az ő érdekeinek szem előtt tartásával vizsgálta. E körben objektivitás tőle nem várható el.

Nyilvánvaló, hogy egy szerződés megkötésekor mind a két fél saját pozícióján igyekszik javítani, a tárgyalások során a maga szempontjából kíván minél nagyobb előnyre szert tenni. Az írás következtetése jelen esetben ebből a szempontból az volt, hogy az önkormányzat került ki kedvezőbben. Ezen következtetését fogalmazta meg a felperes által sérelmesnek talált fent idézett részletekkel.

Tényszerűsége való törekvés csak a következtetés alapjául szolgáló események, jelen esetben a kötött szerződések tartalma tekintetében követelmény. Ezt szem előtt tartva pedig az alperes a szerződések csatolásával a bizonyítási kötelezettségének eleget tett. Bizonyította azt, hogy a cikkben felsorolt szerződési elemek a valóságnak megfelelnek, az abból levont következtetések pedig okszerűnek minősíthetők.

A csatolt szerződésekből ugyanis az állapítható meg, hogy 2015 májusában kötött szerződésmódosítás és a megállapodás a vállalkozói díj

tekintetében nem vitásan 24.000.000 forint ténylegesen realizáló árendedményt tartalmaz. Ezen túlmenően a felperes 150.000.000 forint értékben olyan beruházás saját költségén való megvalósítását vállalta, amely a 2014. októberi állapothoz képest új elem. A 2012-es, eredeti szerződés is tartalmazott felperesi kötelezettséget, 2014 októberében pedig semmiféle ilyen kötelezettsége a felperesnek nem volt. Az a tény, hogy a vállalkozói szerződés teljesíthetősége érdekében a felperes máshol beruházásokat eszközölt, a ... önkormányzat pozícióit, vagyonát nem érinti. Az a tény pedig, hogy a beruházás nem csupán az önkormányzat, hanem a felperes érdekeit is szolgálja, nem negligálja az önkormányzat vagyonába ennek nyomán előálló gazdagodást. Ebből pedig az következik, hogy az önkormányzat a 150.000.000 forintos beruházásért ténylegesen ellenszolgáltatást nem nyújtott. A fogyóeszköz pótlási kötelezettség 6.500.000 forintos értékének meghatározása ugyancsak az önkormányzat pozíciójavulásaként értékelhető. A 2014. október 10-én kötött szerződés IV.12. pontja szerint a teljesítés érdekében folyamatosan köteles a vállalkozó a fogyóeszközök pótlására. Ehhez képest a szerződésmódosítás igen rövid határidővel azt a kötelezettséget terhelte a felperesre, hogy 6.500.000 forint értékben fogyóeszközöket vásároljon. Ez ténylegesen újabb olyan beruházási költséget jelent, amelyet a korábbi szerződés nem tartalmazott.

A tálalókonyhák takarítása tekintetében valóban pontatlanul fogalmazott a cikk. Ez a pontatlanság azonban a felperes megítélését nem befolyásolta hátrányosan. E körben ugyanis valótlan az állítás, hogy a felperes csak a 2015. évben létrejött szerződésmódosítás szerint vállalta volna a tálalókonyhák takarítását, a rovarirtást és a mosogatást. A valóság ezzel szemben viszont az, hogy a szerződésmódosítás arra vonatkozott, hogy a korábban már vállalt és a tálalókonyhák takarítására, rovarirtására és mosogatásra vonatkozó kötelezettségen túl a felperes a kapcsolódó éttermek takarítására is köteles a saját költségén. Azaz további, az önkormányzat szempontjából kedvezőbb változást jelentett e téren a szerződésmódosítás. Olyan többlet feladatot vállalt a felperes ugyanolyan értékért, ami a korábbi szerződés szerint az önkormányzat kötelezettsége volt. Emiatt a felperes által kért helyreigazítás közlésének nem volt helye.

Helyt adott azonban a bíróság a felperes keresetének a felperes létrejöttére vonatkozó tényközlés tekintetében. Azt az alperes sem vitatta, hogy a cikk állítása a valóságnak nem felelt meg. A bíróság álláspontja szerint azonban nem pontatlanság, hanem lényeges valótlan állítás, hogy a felperest a cikkben részletezett szerződés teljesítésére hozták létre.

Mindezek alapján a bíróság a felperes keresetét túlnyomó részben elutasította, ezért a felperest a Pp. 80. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperesnek járó 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján a megállapított ügyvédi munkadíj megfizetése.

Az ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést.

Ebben azt indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján, a helyreigazításra kötelezés iránti kérelmeket elutasító részében változtassa meg, és a leszállított kereseti kérelem szerinti teljes helyreigazító közlemény közzétételére kötelezze az alperest.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét azért tartotta túlnyomó részben megalapozatlannak, mert megítélése szerint a cikk a szerződésekből levont

újságírói következtetéseket tartalmazza, ami nem lehet helyreigazítás tárgya. Álláspontja szerint azonban az elsőfokú bíróság tévedett, amikor a kifejezéseket értékítéletnek és véleménynek minősítette, és nem tényállításnak. Az előbbi tévedésből következően pedig helytelenül alkalmazta az Smtv. 12. § (1) bekezdését.

Az értékítélet és a tényállítás elhatárolására felhívta a 13/2014.

(IV.18.) számú AB határozatot. Álláspontja szerint pusztán azért, mert az újságíró nem a legadekvátabb magyar igét használta, az általa leírt fordulat nem minősül véleménynek. Így például a „megúszott” ige helyett pontosabb ige a „mentesült” lett volna. Attól, hogy az újságíró nem azt írta, hogy a felperes mentesült a kiadásoktól, hanem hogy megúszott valamit, a leírt szöveg még nem minősül véleménynek. A leírt szöveg tényállítás marad, mivel annak az AB határozat alapján valósága a bizonyítás útján igazolható, ellenőrizhető. A tényállítás valótlanságát az újságíró pontosan tudta, mivel a felperes üzletfejlesztési igazgatója a válaszával előzetesen tájékoztatta arról, hogy a cégnek más főzőkonyhát kellett biztosítania a ... intézmények ellátására. Vagyis nem úszta meg a kiadást. Ezt tudva az újságíró mégis leírta a valótlan tényállítást. A bizonyítást az elsőfokú eljárásban a felperes felajánlotta, 2015. október 30-án kelt beadványával és az ahhoz mellékelte terjedelmes okirati bizonyítékkal sikeresen teljesítette is. A bizonyíthatóság és a sikeres bizonyítás ellenére az elsőfokú bíróság a kifogásolt közlést véleménynek minősítette.

A „nagyjából 200 milliót engedett az eddigiekhez képest”, valósága bizonyítás útján igazolható, ezért az tényállításnak tekinthető. A bizonyítást az alperes ajánlotta fel, azonban az általa benyújtott okiratok éppen a tényállítás valótlanságát támasztották alá. Az alperes által benyújtott okiratok és a felperes 2015. október 30-án kelt részletes előkészítő iratában kifejtettek alapján az elsőfokú bíróságnak a valóság bizonyítás sikertelenségét kellett volna megállapítania, és az alperest marasztalni. Az „engedés” társadalmilag kialakult közfelfogás alapján árendedményt jelent. A felperes társadalmi megítélése szempontjából pedig nem közömbös részlet az, hogy egy hosszú távú szerződéses jogviszonyban a jelentős összegnek számító 200.000.000 forintos árendedményt megadja-e, vagy a valóságnak megfelelően csak 24.000.000 forintot. A valóság bizonyítása körében az elsőfokú bíróságnak az önkormányzatot terhelő szerződéses fizetési kötelezettség mértékét kellett volna figyelembe vennie, amely szerint tényszerűen csak 24.000.000 forintos nettó árendedmény történt.

Sérelmezte, hogy a **ügyszám** alatt folyamatban lévő perben ugyanezen szófordulatot az eljáró tanács tényállításnak minősítette. Emellett a Pp. 221. § (1) bekezdését megsértve az elsőfokú ítélet indokolása hiányos is, mert nem adta indokát a hamis színben való feltüntetés körében kért helyreigazítási kérelem elutasításának. Az ítéletet végigolvasva nem derül ki, hogy a hamis színben való feltüntetés körében a bíróság miért nem adott helyt a keresetnek.

Mindezekre tekintettel a teljes tényállás felülvizsgálata alapján az anyagi jogszabályok és az állandó bírói gyakorlat alkalmazásával az elsőfokú ítélet megváltoztatása útján kérte az alperest a leszállított kereseti kérelem szerinti helyreigazító közlemény közzétételére kötelezni.

Részletesen indokolta az egyes kijelentésekben foglalt tényállítások valótlanságát.

Kifejtette, hogy az alperes nem bizonyította, hogy a felperes 200.000.000 forintot engedett. 150.000.000 forintos beruházás a felperes önkéntes vállalása volt a közétkeztetés színvonalának emelése érdekében. A többlet árbevétel generáló beruházás egyúttal az önkormányzat kiadásait pedig még növeli is. A 150.000.000 forintos beruházás elmaradása, az éttermek igen leromlott műszaki és esztétikai állapota miatt okkal prognosztizálható a megrendelések számának folyamatos csökkenése, a megrendelők elmaradása és ezáltal a felperes vállalkozói díjának csökkenése. A közétkeztetési szolgáltatás színvonalának vállalkozó általi önkéntes jövőbeli megtérülést biztosító emelése semmi esetre sem minősül az önkormányzat irányában tett engedménynek. Az önkormányzat részére a 2012. december 21-ei vállalkozói szerződés nem telepített 150.000.000 forintos felújítási kötelezettséget, ezért ezt a szerződésmódosítás nem változtatta meg, a korábbi árhoz képest engedmény nem történt. Ugyan a vállalkozói díjat nettó 158.000.000 forintról 134.000.000 forint összegre csökkentették a felek, ez nem éri el a 200.000.000 forintos nagyságrendet, annál tízes nagyságrenddel kisebb mértékű. A tálalókonyhák takarítása, a rovar- és rágcsálóirtás tekintetében pedig a felek kizárólag gyakorlati részletszabályokkal egészítették ki a korábbi szerződési feltételeket. A fogyóeszköz pótlás pedig az eredeti szerződés szerint sem az önkormányzat feladata volt, így a kiadástól a 6.500.000 forintos értékhatár meghatározása után sem mentesül, sőt a 6.500.000 forint elérése után immár a felperes nem köteles a fogyóeszközöket pótolni. Az előzőek miatt a fogyóeszköz pótlás értékhatárhoz kötése nem tekinthető a korábbiakhoz képest engedménynek, de a 200.000.000 forintos nagyságrendet semmiképpen sem éri el. Mindezek alapján a sajtócikk kiemelt bevezetőjének második mondata és ...t ábrázoló kép alatti mondat valótlanul állította, hogy a felperes nagyjából 200.000.000 forintot engedett a korábbiakhoz képest, ennek ellenkezőjét a benyújtott szerződések sem igazolják. A valóságban a felperes kizárólag nettó 24.000.000 forintot engedett a korábbiakhoz képest.

Nem valós az az állítás sem, hogy a cég megúszott egy több mint 100 milliós kiadást. Felperes ugyanis okiratokkal igazolta, hogy a ... utcai konyha bérleti díjai, a ... utcai konyha és a helyben lévő eszközök vételára, továbbá az előbbi két konyhára fordított felújítási és beruházási összegek, valamint a ...-tól vásárolt speciális eszközök és berendezések teljes ellenértéke 236.670.547 forint volt, azaz nem úszott meg 100 millió forintos kiadást. Ez pedig a felperes megítélése szempontjából nem közömbös részlet vagy pontatlanság, hanem a felperes megítélését jelentősen érintő érdemi valótlan tényállítás.

Valótlan az az állítás is, hogy a ... vállalta, hogy saját költségén végzi a tálalókonyhák takarítását, rovarirtást és a mosogatást. Ténylegesen ezt a korábbi szerződésben felperes már vállalta. Mivel a takarítás, rovarirtás és a mosogatás jelentős költséget képviselő szolgáltatás, a felperes olvasók általi megítélése szempontjából nem közömbös pontatlanság, hogy ezen szolgáltatásokat nem a szerződésmódosítás körében vállalta el meghatározott, változatlan szerződéses ellenérték mellett.

Emellett alperes a sajtócikkben hamis színben tüntette fel a tényeket, mert azt állította, hogy az összes kifogásolt ügyben visszakozott a ..., ... pedig jól járt. A kifogásolt ügyekben való visszakozás a kényszerhelyzet hamis színét kelti az olvasóban. Az önkormányzat a felperes irányában nem jelentett be kifogásokat, sem a szolgáltatásával,

sem a felek közötti szerződéses jogviszonyok tartalmával összefüggésben. A szerződésmódosításra vezető körülmények alapján a felperes nem volt kényszerhelyzetben, ezt a csatolt iratokkal kellőképpen igazolta.

Alperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

A fellebbezés alaptalan.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül (Pp. 253. § (3) bekezdés). Alperes az elsőfokú ítélet ellen fellebbezést nem terjesztett elő, ezért az ítélet keresetnek hely adó rendelkezése első fokon jogerőre emelkedett.

Az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálásához szükséges mértékben a tényállást feltárta, az irányadó jogszabályokat maradéktalanul felhívta, a Fővárosi Ítéltábla érdemi döntésével is egyetértett.

A sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 12. § (1) bekezdés szerint, ha valakiről bármely médiatartalomban valótlan tényt állítanak, híresztelnek, vagy vele kapcsolatban való tény hamis színben tüntetnek fel, követelheti olyan helyreigazító közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlés mely tényállítása valótlan, illetőleg megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben és ehhez képest melyek a való tények. A PK 12. számú állásfoglalás II. pontja szerint a kifogásolt közléseket a maguk egészében kell vizsgálni, a kifejezéseket nem formális, hanem valóságos megjelenésük szerint kell megítélni. A közlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni, tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra. A III. pont szerint véleménynyilvánítás, értékelés, bírálat, társadalmi, politikai, tudományos és művészeti vita önmagában nem lehet a jogsértés megállapításának alapja.

Annak megítélésénél, hogy a felperes a **portálon** közzétett nyilatkozattal összefüggésben helyreigazítás iránti kérelemmel élhet-e, az adott közléseket egyenként kell vizsgálat tárgyává tenni, mert csak ekként lehetséges annak eldöntése, hogy a nyilatkozat felperest érinti-e, tényállítást tartalmaz, avagy a közlés a nyilatkozó értékítéletét, következtetéseit, véleményét közvetíti. Ezt követően van a bíróság abban a helyzetben, hogy a tényállításnak minősített közléseket illetően az alperest a valóságtartalom bizonyítására hívja fel.

A fellebbezéssel érintett mondatok kapcsán a Fővárosi Ítéltábla az alábbiakra mutat rá.

1. „Kiemelkedően jól járt a ... közétkeztetéssel megbízott cég ... polgármestersége idején.”

Annak állítása, hogy a felperes a cikk tárgyát képező szerződésekkel, a szerződések módosításával jól járt vagy nem járt jól, a cikk írójának tényekből levont következtetése, a szerződéscsoport értékelése alapján kialakított szubjektív vélekedés, melynek helyreigazítására nincs mód.

2. "Ez most vált egyértelművé, mert ...ék újratárgyalták a szerződéseket, és a ...-közelinek tartott ... nagyjából 200 milliót engedett az eddigiekhez képest."

Kétségtelen, hogy a vállalkozói díjat a szerződő felek a 2013. január 25. napján megkötött szerződésben nettó 158.000.000 forintban határozták meg, a 2015. május 14. napján kelt szerződés szerint a vállalkozói díj már 134.000.000 forint + ÁFA. Emellett a felperes arra is kötelezte magát, hogy ismét bérbe veszi azt a három főzőkonyhát, amely korábbi szerződésmódosítások révén a kötelemből kikerült, azokon beruházásokat végez, 150.000.000 forint értékben. Azonos mértékű szolgáltatás ellenében a felperes által nyújtott ellenszolgáltatásnak ez olyan mértékű változása, mellyel összefüggésben nem túlzás állítani, hogy a felperes "nagyjából 200 milliót engedett". Irreleváns körülmény, hogy a felperes a fejlesztésekre önként vállalt kötelezettséget. Annak ténye, hogy a beruházások elvégzésére vonatkozó megállapodás a vállalkozói szerződés módosításával azonos napon, 2015. május 14. napján kelt, okkal lehet arra következtetni, hogy a szerződésmódosítás és a jelentős költséggel járó beruházás elvégzésére vállalt kötelezettség egymással szoros összefüggésben áll, erre a felperes kifejezetten emiatt vállalt kötelezettséget. A további szolgáltatás nélkül nyújtott 150 millió forintos beruházás ugyan valójában nem árendedmény, de olyan vagyoni értékű juttatás, a szolgáltatás és ellenszolgáltatás olyan mértékű eltolódása, amely az olvasó számára az engedményt, azaz az egyik szerződő fél magasabb szintű kötelezettségvállalását jelenti.

3. "2013: szerencsés fejlemény a ...nak. Érdekes fejlemény azonban, hogy a ... főzőkonyhák fejlesztése elmaradt. Mégpedig azért, mert a ... önkormányzat mégsem kérte: ...ék 2013-ban kiszedték ezt a kötelezettséget a szerződésből. Az árak azonban nem csökkentek. Vagyis a cég megúszott egy több 100 milliós kiadást (három főzőkonyha teljes felújítása alsó hangon is ennyibe kerül) mégsem kellett csökkentenie az étkezések árát." A cikk a felek szerződéses kapcsolatát elemzi, a felperes kiadásának elmaradását is az önkormányzat tulajdonában lévő konyha fejlesztésének elmaradásában állítja. A cikk mondanivalója az olvasó számára is a felek közötti jogviszony keretei között értelmezhető. A mondanivalóhoz ekként nem tartozik az, hogy felperes a beszállítást milyen más, esetleg saját konyha igénybevételével, korszerűsítésével oldotta meg. A mondanivaló lényege a közvagyon gyarapodásának elmaradásában áll, amely a 2013. évben fennálló állapot szerint a valóságnak megfelelt, sajtóhelyreigazítás tárgyát nem képezheti. Emellett alperes közli a fejlesztés elmaradása, a 2013. évi szerződésmódosítás indokairól ... és a felperes üzletfejlesztési igazgatójának álláspontját is. Az olvasó ekként informálódhat arról, hogy felperesnek más konyhák igénybevételével kellett az ellátást biztosítani.

4. „A ... az összes kifogásolt ügyben visszakozott, ... pedig jól járt. A ... vállalta például, hogy

- 30 millióval olcsóbban végzi a tálalókonyhák üzemeltetését
- saját költségén végzi a tálalókonyhák takarítását, rovarirtását, a mosogatást.
- nettó 20 millió forintos felújítást végez egy kijelölt konyhán és ebédlőn.
- nettó 6,5 millió forintért pótolja az éttermi fogyóeszközöket (ez eddig nem volt számszerűsítve).

- a három főzőkonyhát, amely az eredeti szerződésben szerepelt, a ... használatba veszi és bérleti díjat fizet.
- 150 millió forintos felújítást hajt végre a kijelölt főzőkonyhákön és/vagy ebédlőkön."

Az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá arra, hogy 2012. december 21. napján megkötött vállalkozási szerződés 3.1.3.7. pontja szerint a vállalkozó köteles elvégezni a közétkeztetési szolgáltatáson kívül eső, de annak teljesítésével együtt járó egyéb feladatokat (takarítás, mosogatás) az általa üzemeltetett konyhákban.

A 2014. október 10. napján kelt szerződésmódosítás 1.4. pontja szerint a vállalkozó köteles elvégezni saját költségen a tálalási szolgáltatással egybe eső, annak teljesítésével együtt járó egyéb feladatokat (pl. tálalókonyha takarítás, mosogatás, rovar- és rágcsálóirtás előírás szerinti elvégzése). Az étterem takarítás a megrendelő feladata, kivéve az étkezési idő alatt keletkezett azonnali elhárítást igénylő szennyeződések kezelését. A 13.f. pont szerint a tálalókonyhát és kiszolgáló helységeit rendszeresen, továbbá az étkezési idő alatt keletkezett azonnali elhárítást igénylő szennyeződések esetében az ebédlőt - az illetékes szakhatóságok előírásai szerint - takarítja. A 2015. május 14. napján kelt szerződésmódosítás 2.1. pontja ezzel szemben akként fogalmaz, hogy a 2014. október 10. napján kelt vállalkozói szerződés IV.1.4. pontját módosítják, a vállalkozó köteles elvégezni saját költségen a tálalási szolgáltatással egybe eső, annak teljesítésével együtt járó feladatokat (pl. tálalókonyha takarítás, mosogatás, rovar- és rágcsálóirtás előírások szerinti elvégzése) és a vállalkozó saját költségen köteles a tálalókonyhák és az éttermek takarításáról gondoskodni 2015. április 1. napját követően. Ezzel összefüggésben a megrendelő hozzájárult, hogy a vállalkozó jogosult az intézmények jelenlegi étterem takarítási feladatokat végző bármely munkavállalójával szerződést kötni az éttermek takarítására vonatkozóan.

Helytálló ezért az elsőfokú bíróság azon következtetése, hogy a 2015. évi módosítás lényege az éttermek takarítási feladatainak vállalkozó költségén történő elvégzésében állott. Alperes által közzétett mondat azonban tévesen nem az éttermek, hanem a tálalókonyhák takarításának átvállalását állítja. Az, hogy felperes a tálalókonyhák vagy az éttermek költségeinek viselését vállalta át, az olvasó szempontjából jelentőséggel nem bír, a mondanivaló lényegét - a felperes által vállalt többletkötelezettséget - nem befolyásolja, ezért a helyreigazítás iránti keresetet az elsőfokú bíróság helytálló döntéssel utasította el.

A valóságnak megfelelt az a közlés is, hogy a felperes 2015. május 14. napján kelt szerződés 2.3. pontjában a 2014. október 10. napján kelt szerződés IV.2. pontját akként módosította, hogy felperes az ellátott intézmények éttermi fogyóeszközeinek pótlását is vállalta nettó 6.500.000 forint értékben. A 2014. október 10. szerződés IV.12. pontjában valóban felperes kötelezettségévé teszi a fogyóeszköz pótlását, azok nyilvántartását, a beszerzésekről a megrendelő folyamatos értesítését, a szerződés megszűnése esetén a fogyóeszközök átadás-átvételi jegyzőkönyv szerinti visszaadását. A szerződés azonban a fogyóeszköz pótlása költségeinek viseléséről nem rendelkezik. Elfogadva azt az álláspontot, hogy azt 2014. évben is a felperes viselte, a helyreigazítás iránti kérelem azért nem alapos, mert az alperes a közzétett cikkben azt is

megfogalmazta, hogy eddig az összeg nem volt számszerűsítve. Ekként a szöveg elolvasását követően az olvasó számára egyértelmű, hogy a szerződésmódosítás lényege az összeg meghatározása volt, amely a valóságnak a felperes állítása szerint is megfelel.

Annak állítása, hogy felperes az összes kifogásolt ügyben visszakozott, a cikk szerzőjének tényekből levont okszerű következtetése, mellyel összefüggésben helyreigazításnak nincs helye.

5. "Megkérdeztük a ... igazgatóját, miért engedtek ennyit, és mekkora a nyereségük a ... közétkeztetésen, hogy több százmilliós vállalások után is megéri nekik az üzlet."

Megfelel a valóságnak, hogy a cikk szerzője 2015. június 19. napján felperesnek megküldött levélben feltette a kérdést, hogy mekkora bevétele van a ... önkormányzattal kötött szerződésekből, és ez most mennyivel csökkent. Ezzel szemben a cikkben nem a bevétel, hanem a nyereség szót használja. Ez azonban az átlag olvasó számára jelentéstartalmat torzító hatással nem bír, a köznyelvben a nyereség és a bevétel szó - valós jelentésétől függetlenül - sokszor szinonim. A mondat mondanivalója nem a nyereség/bevétel szó elhatárolásában, hanem abban áll, hogy a felperest arról kérdezték, ha több százmilliós vállalásuk után is megéri az üzlet, akkor korábban abból mennyit profitált.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta, a felperest a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján a le nem rótt fellebbezési illeték, és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdésben meghatározott mértékű ügyvédi munkadíj megfizetésére kötelezte.

Budapest, 2016. június 21.

Fermanné dr. Polák Zita s.k.
a tanács elnöke

Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. . Hegedűs Mária s.k.
előadó bíró bíró

A kiadmány hitelül:
Szabó Hajnalka tisztviselő